

ÎN CĂUTAREA UNEI TAXONOMII A STĂRII DE BINE A ELEVILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR DIN ROMÂNIA

Proiect de echipă și de parteneriat multiplu (Asociația Națională a Colegiilor și Liceelor Pedagogice din România, Colegiul Național Pedagogic "Gheorghe Lazăr" Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj/ Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, 27 de licee și școli din țară) *În căutarea unei taxonomii a stării de bine a elevilor în învățământul preuniversitar din România* este o cercetare de pionierat în România, desfășurată în perioada februarie-septembrie a.c. și efectuată pe un eșantion de 2500 de elevi de la unități școlare din 24 de județe ale țării, cercetare bazată pe o documentare teoretică solidă, pe valorificarea rezultatelor obținute în 27 de focus-grupuri organizate cu elevi, profesori și părinți, pe analiza și interpretarea a 2300 de chestionare valide, având ca finalitate experimentarea și validarea unei scale de măsurare a stării de bine a elevilor și analiza predictorilor și a consecințelor acesteia în context educațional românesc.

Echipa de cercetare a fost compusă din prof. dr. Mircea Berteș, președintele Asociației Naționale a Colegiilor și Liceelor Pedagogice din România (www.anclp.ro), director al Colegiului Național Pedagogic "Gheorghe Lazăr" din Cluj-Napoca (www.pedacj.ro), prof. dr. Adrian Opre, decan al Facultății de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj (<http://psychology.psiedu.ubbcluj.ro/ro/>), prof. dr. Dana Opre și lect. dr. Sebastian Pinteș de la aceeași facultate, la care s-a adăugat prof. dr. Anca-Denisa Petrache, MEN (www.edu.ro).

Proiectul s-a bazat pe derularea următoarelor etape majore:

1. *Documentarea/analiza literaturii de specialitate* pentru identificarea conceptelor, sintagmelor și a modalităților deja validate științific privind definirea conceptului de *stare de bine* în educație, identificarea direcțiilor de operaționalizare ale conceptelor sus-menționate și ale conținuturilor lor specifice, identificarea unor seturi de itemi (ca modalități concrete de manifestare ale conceptului), așa cum rezultă aceștia din analiza literaturii de specialitate la nivel european și internațional.

2. *Consultarea principalelor categorii de actori relevanți (engl. stakeholders)* pentru fenomenul educațional cu privire la modalitățile concrete prin care acest concept se manifestă în contextul educațional românesc. În acest sens s-au organizat *focus-grupuri* cu reprezentanți ai fiecărei categorii de actori relevanți. Rezultatul acestei etape l-a reprezentat un raport de sinteză a perspectivelor relevante în focus-grupuri, incluzând atât elementele comune, cât și cele specifice fiecărei categorii de participanți.

3. *Elaborarea unei scale de măsurare a stării de bine în context educațional românesc (varianta experimentală)*. În această etapă, prin coroborarea informațiilor rezultate din analiza literaturii științifice cu informațiile rezultate din investigarea actorilor relevanți, s-au conturat structura dimensională a conceptului, precum și seturile de itemi care să surprindă cât mai fidel modalitatea de manifestare a fiecărei dimensiuni. Rezultatul final al acestei secvențe l-a reprezentat constituirea variantei de lucru/de experimentare a scalei de măsurare a stării de bine în context educațional românesc.

4. *Validarea scalei de măsurare a stării de bine în context educațional românesc*. În această etapă, scala obținută a fost aplicată pe un eșantion reprezentativ la nivel național de 2500 de elevi. Datele obținute au fost introduse într-o bază de date electronică și prelucrate statistic cu ajutorul unui software specific. Pe baza acestor analize s-au validat structura factorială a scalei, consistența internă, concurența, convergența, divergența și predictibilitatea. Analiza statistică a evidențiat și etaloanele scalei, respectiv distribuția stării de bine și a răspunsurilor tipice, în funcție de factorii socio-demografici. Rezultatul acestei etape l-a constituit conturarea variantei finale a scalei, însoțită de raportul privind rezultatele studiului de validare.

5. *Analiza predictorilor stării de bine și a principalelor consecințe/beneficii ale acesteia în context educațional dat.* Metoda de cercetare utilizată în această etapă a fost ancheta de tip survey, cu un chestionar standardizat care a conținut, alături de itemii din scala stării de bine, toate variabilele de tip predictor, consecințe ale stării de bine în context educațional. Rezultatul acestei etape s-a concretizat într-un raport conținând argumentele în favoarea principalilor predictorii, respectiv consecințele stării de bine în context educațional românesc, precum și într-o ierarhizare a acestor factori, așa cum au fost aceștia reprezentați în testarea modelelor statistice.

Cercetarea a fost prezentată de prof. dr. Mircea Berteza la colocviul internațional de la Paris, Universitatea Sorbona, 2-5 oct. a.c., colocviu cu tema: *Le bien-être dans l'éducation: un objet de recherche pour les sciences humaines et sociales* (<https://well-being-educ.sciencesconf.org/>).

Link-uri cercetare:

- Programul colocviului: <https://well-being-educ.sciencesconf.org/program/graphic/date/2017-10-03>
(click pe careul ora 14:30, Perspectives Internationales, EHESS –Salle5);
- Volum rezumate online ale comunicărilor:
[https://well-being-educ.sciencesconf.org/data/pages/Ensemble des re sume s v2.pdf](https://well-being-educ.sciencesconf.org/data/pages/Ensemble_des_re_sume_s_v2.pdf)
(Resumes des communications, pp.39-41)
- <https://well-being-educ.sciencesconf.org/resource/page/id/21>
(Supports de Presentations, Berteza_and_co_In search_of_taxonomy_wellbeing_roumanian)
- <https://well-being-educ.sciencesconf.org/resource/page/id/5>
(Comitetul științific al colocviului).

Notă:

Facem precizarea că această cercetare complexă nu a beneficiat de finanțare, fiind desfășurată pe bază de voluntariat, cheltuielile cu aparatura, consumabilele, aplicare, colectare și transport chestionare fiind susținute de Asociația Națională a Colegiilor și Liceelor Pedagogice din România (ANCLP).